

Skutki kryzysu klimatycznego niszczą ludzkie zdrowie

2022-06-27

Jak dowodzą naukowcy globalne ocieplenie prowadzi nie tylko do chorób fizycznych, ale również psychicznych. Dolegliwości wywołane zmianami klimatu sześć razy częściej dotyczą mieszkańców państw biedniejszych, niż tych mieszkających w krajach rozwiniętych.

Najpoważniejsze skutki dla zdrowia psychicznego i fizycznego ludzi powodują: susze, zanieczyszczenie powietrza i wody, zbyt wysokie temperatury, a także powodzie i pożary.

Zmiany klimatyczne mają szczególnie dewastujący wpływ na układy sercowo-naczyniowy i mózgowo-naczyniowy. Ich skutkiem są również choroby układu oddechowego, choroby psychiczne, zakaźne, niedożywienie, a także urazy i śmierć związana z występowaniem groźnych zjawisk pogodowych.

Tak w skrócie przedstawiają się wnioski z opublikowanego w maju br. raportu pt. *Zdrowie w kryzysie klimatycznym: perspektywa globalna* (ang. *Health in the climate emergency: a global perspective*) przygotowanego przez InterAcademy Partnership (IAP).

Na podstawie przeprowadzonych badań wiadomo, że mieszkańcy państw o niskich dochodach i relatywnie niewielkiej emisji CO₂ są sześciokrotnie bardziej narażeni na skutki katastrof klimatycznych i - w związku z tym - siedmiokrotnie częściej na śmierć, niż w krajach rozwiniętych. Ponadto zanieczyszczenie powietrza jest przyczyną skrócenia średniej długości życia człowieka w podobnym stopniu jak palenie papierosów. Wyższe poziomy tlenków azotu obecnych we wdychanym powietrzu są z kolei wiązane przez naukowców z większym prawdopodobieństwem wystąpienia schizofrenii, a dwutlenków azotu - astmy u dzieci. Badania z 47 różnych państw świata na przestrzeni lat 1991-2018 wskazały, że 37% przypadków zgonów w wyniku upałów może być przypisywanych zmianom klimatu.

Jak wynika z szacunków Światowej Organizacji Zdrowia, zmiany klimatu powodują obecnie bezpośrednio ponad 140 tysięcy zgonów rocznie przede wszystkim w Afryce i Południowo-Wschodniej Azji. Prognozuje się, że do 2030 roku liczba ta może wzrosnąć o 250 tysięcy zgonów rocznie spowodowanych m.in. malarią, stresem cieplnym, biegunką i niedożywieniem. W skali globalnej bezpośrednio koszty ekonomiczne zmian klimatu związane z pogorszeniem zdrowia mogą wynieść nawet 4 miliardy dolarów rocznie. Zdecydowana większość szacowanych skutków zdrowotnych łączonych ze zmianami klimatu dotyczy pośredniego wpływu i powiązanych złożonych procesów ekologicznych (utrata bioróżnorodności, degradacja ekosystemów) i społecznych (migracje ludności i występowanie konfliktów na tle ekonomicznym i społecznym).

Autorzy publikacji *Zdrowie w kryzysie klimatycznym: perspektywa globalna* podkreślają, że długofalowe ryzyko dla ludzkiego zdrowia wynikające z postępujących zmian klimatu mogłoby być zredukowane poprzez szybsze i bardziej zdecydowane działania zarówno na poziomie lokalnym, krajowym, jak i międzynarodowym. To jednak w dużej mierze zależy od woli politycznej decydentów. Jednocześnie naukowcy przestrzegają, że skutki globalnego ocieplenia będą z czasem coraz dotkliwsze. Wzrastać także będzie potrzeba dokładniejszego monitorowania i nadzorowania stanu zdrowia ludzi i lepszej oceny podejmowanych działań.

W raporcie naukowcy podsumowali, że zmiany klimatu stają się poważnymi wyzwaniami dla podtrzymania rozwoju i stabilności światowego rynku finansowego, stanowiąc zagrożenie nie tylko dla zdrowia ludzi w różnych grupach wiekowych, ale też dla ich siedlisk, kultur i praw.

Obecnie na kontynencie europejskim zidentyfikowano cztery główne zdrowotne zagrożenia klimatyczne, które mogą być traktowane odrębnie w ocenie ryzyka i nie są łączone z bardziej ogólnymi wskaźnikami zmian klimatu. Są to temperatury ekstremalne, wspomniane już choroby przenoszone przez wektory, choroby przenoszone przez wodę i żywność oraz powodzie (dotyczy zarówno powodzi przybrzeżnych, jak i rzecznych).

Więcej informacji na ten temat dostępnych jest [tutaj](#).

Cały raport w języku angielskim jest dostępny [tutaj](#).